

Передплата

«РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 а: місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милоста і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5¹/₂ год. пополудня.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч.л. п. Дамбровського (Хорун-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє вастереженє.—
 Реклямації неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Рівновага і послідовність в політиці.

Наші десперанти.

(Дальше).

Не хочемо дальше в тоє входити, бо сподіваємо ся що і Вп. о. Качала схоче забрати голос в тій справі. Але звернемо ся лише головню до самого пересадного песимізму, з якого, видає ся нам, походить висше наведений голос. Если Високопов. автор сего голосу кладе таку вагу на теперішні обстоятельство, то очевидно в них видить головню причину неможливости народної просьвіти і материяльного піднесеня народа.

В чім жеж ті обстоятельство так неприязні? Очевидно в тім, що правительство не стоить по стороні Русинів. Если така неприязність обстоятельство відносить ся лише до нинішного часу, то ми не можемо признати справедливости такого суду. Відома річ, що у нас заведено польський язик в урядах і школах і утворено краєву раду шкільну по законституційною дорогою не за теперішнього міністерства, але еще р. 1859, коли еще централістичне правительство стояло на чолі. Всі дальші факта, які з сего розвинули ся в нашім краю, суть в сущности лише простим наслідством повисших централістичних концесій в користь Поляків. Властивий і рішучий початок теперішних сумних обстоятельство припадає одже на рік 1868—1869. Дячогож власне в тих часах зараз по заснованю товариства «Просьвіти» засновано товариство ім. Качковського*), дячогож засновано видавництво „Наука“ і „Рускої Ради“ (**), часописий назначених для народної просьвіти, дячогож з жаром почали завязувати читателі і проповідувати тверезість народа? Очевидно дячогож лише, що в тім патриоти виділи єдине спасенє Руси серед нових неприязних обстоятельство, котрі і до нині тревають. І чиж можна говорити про наші просьвітні товариства „Просьвіти“ і „общество ім. Качковського“ і такі популярні виданя як „Наука“ не принесли користи і то великої користи для руского народа? Чи можна говорити, що отверезенє народа, основанє читалень, закладанє кас позичкових було і в безко-

*) Общество Качковського було заснованє, як показало ся, більше для політично обєднательних цілий, як для просьвітних. — Ред. Русл.

**) Наука і Руска Рада також служили опісля тим цілям. — Ред. Русл.

рисним для рускої справи? Ми повздержимось від власного суду, а просимо наших десперантів прочитати лише то, що свого часу писав „Czas“ о тій діяльности руских просьвітних товариств, руских апостолів тверезости, руских брацтв і т. д. Суд противника буде ачейже в тім взгляді далеким від оптимізму, — а сей суд є іменно повною признательностию хосенности сих усилій народно-просьвітних. Если же се все стало ся за часів нової ери „неприязних обстоятельство“ треваючих і до нинішного дня, если навіть наші противники хоч з гнівом признають нам великий успіх на полі народної просьвіти і народного самопідзнаня, то чиж можна говорити, що народна просьвіта неможлива і „тщєтна надія“?

Если не все так стало ся, як могло і повинно бути стати ся, то не забуваймо, що кромі неприязних обстоятельство повинні і ми самі вдаритись в груди і признати ся, що не все і не всюда так робило ся, як можна і треба було робити. Если нам указують на Галичину і кажуть, що тут під неприязними обстоятельство не можна було так робити, як слідувало, що нас прослїдувано, проганяно, ревідовано, оскаржувано, оклеветувано, — то ми сего всего не перечимо, миж самі раз в раз тоє підносимо, але мимо того поперше спитаємо враз з о. Качалою, дячогож то у нас не вношено жалоб в кождім случаю покритивденя і не переводжено тих жалоб аж до найвисшої інстанції, — як се стало ся з рускою школою у Львові, — а по другє спитаємо, чи австрійска Русь тільки в Галичині? Чиж не можна працювати і в Буковині і на Угорщині? Що, приміром, зробили ми в Буковині? Тамжеж польський елемент не верховодить, з Румунами, як через цілу історичну минувшість так і до послідних часів ми не заводили і не потребували заводити спорів і сварів, ми могли і повинні були в мирі з ними розвивати нашу народність, підносити просьвіту, розвивати руску літературу, двигати бит материяльний. А щож там зроблено? Нарід материяльно если не вповні зруйнований то страшно підорваний, морально темний, непросьвічений, а за то дуже часто доводилось нам читати в руских часописях о якихсь неясних спорах чи інтригах межі тамошними, по більшій часті з Галичини захожими інтелігентними Русинами, що аж сарце краялось. Новійшими часами, а доперва минувшого року взяло ся кількох щирих патри-

тів і на Буковині до просьвіти народа і ми з невисказаною радостію чуємо, як той нарід масами горне ся до просьвіти. Але се, як сказано, діланє лише кількох мужів і тільки над самою просьвітою. А справи материяльні? А справи громадські і взагалі народно-обивательські? Они еще лежать облогом. Чиж ми не можемо, чи ми не повинні і там звернути нашої діяльности?*) О Угорській Русі вже й не хочемо говорити, бо мусіли би ми діткнути много і то надто болючих ран наших.

Але повернемо ся до Галичини. Не оптимізм, не надмірна самоувіреність, не благі надії суть жерелом нашої непоколебимої віри в успішність нашого народного діла, але глибока сьвідомість непоборимої жизнєнности нашого руского народа, оправдана 500-літною історією нашої галицкої Русі. Ми не запізнаємо неприязности теперішних обстоятельство, але і не застрашуємось ними. Кождий нарід, що хоче видвинути ся з недолі на волю, мусить тяжко бороти ся. Наша дорога не устєчена рожами, наші труди не вінчають ся лаврами. В поті чола, серед переслїдовань і гоненій мусимо сповняти нашу службу народну. За наші труди не можемо надіятись ні авансів, ні відзнак, ні нагород, а лише одного — лучшої долі руского народа. Погляньмо в минувшість нашого народного відродженя і спитаємо, чим она була лучша і відраднійша від теперішности. Чи не переслїдовано і не виганяно наших Шашкевичів, Вагилевичів, Головацких і т. д.? Чи Шевченко, Костомарів і др. не сиділи в тюрмах? Чи за „Дністровою Русалкою“ не робили ревізій і задля неї не проганяли? А если опісля і полєкшало треха на недовгий час, то не годить ся забувати, що се були рр. 1848 і 1859—63, коли Русинів було потреба не задля їх народности, але задля удержаня цілости держави. Патронат зарівно• був в силі, як і тепер, а титули тайних і нетайних совітників надавались не задля заслуг для рускої народности, — хлїб насущний не тільки духовенства, але і цілої інтелігенції зовсім не був в наших руках, а урядова рускість гр. Голуховського р. 1848 є найлучшою ілюстрацією сеї політики.

(Дальше буде).

3 подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Добрий Самаританин 16. IX. 1906.

Над берегом Мертвого моря росте рожа ерихонська (Anastatica hierochontica), яку назвав проф. Верхрацкий «воскрес правдивий» для того, що вона вложена до води навіть по кількох літах воскресає і розвиває свої галузки, які погибаючи, зложила була мов палці руки. Подібна она до дрясеня подорожника (Polygonum), лиш цвіт її яснорожевий і твердий мов луска. Давні паломники оповідали, що она сама розвиває ся на Святий вечер, а дім, в яким її переховують, хоронить від грому, та що після того, як она розвиває ся, віщують, чи родина буде численна. На Різдество кладуть її також в воду і чекають, а коли розвине ся, співають радісні пісні. Її она символом воскресення. Францускі лицарі прийняли до своїх гербів подібну рослину «монах» (Asteriscus) яко рожу ерихонську.

Від року 1897 їздить по тім 76 км. довгим, а 4—6 км. широкім озері поштової парохід, яким послугує ся турецьке військо.

Учені знавці землі пояснюють повстанє Мертвого моря в сей спосіб, що вибухи вулканічні стрясли так землю, що она запала ся, а в ту яму найшла вода; маси соли і асфальту, які находять ся в доохресних горах, розпускають ся в сих водах, надають їй сільний смак морської води і підносять її специфічний тягар. В Європі є також Мертве море, а так зве ся залив каркінський на Кримі.

Працаємо море, яке так скривдив осуд людей. Довго ще видно сильно випукле зеркало води, в яким від сходу відбиває ся гора Мойсея, де було біблійне небо. Вертаємо до Ерихону, якого мури впали по 7 днів облоги від самого звуку труб. Доїздаємо до стрімкого берега. Всі висідають з виймокою двох. Один з них святик не хоче висідати, бо каже, що хорий. Араб кричить, скаче і махає руками, хоче конче єго витягнути з фякра. По щож бакшіш? Куку в руку і мало вже все бути добре. Однак склало ся инакше. Араб сховав бакшіш гарненько і нуж бичом по плечах! По таким сильним аргументі вискочив хорий сам з повозки, а коні в мить станули на верху берега. Другого паломника хотів Араб вивернути з фяком, а коли сей вискочив, назвав єго словом негарним «ханзір» (свиня). Вже то Араби галантерією не грішать...

Сонце припікає. На лиці і руках творять ся кристалки соли мов пісок, від яких мож було увільнити ся доперва в ерихонськїм приюті.

За дня можна добре придивити ся Ерихоні. Давний Ерихон лежав дальше на північ, мав гарні палати і був наче ключом до Палестини, тож для того Йозуе не жалувал труб, та аж 7 днів трубів, щоби лиш здобути се місто. Нині оно не вмило ся до тамтого, навіть від одної труби розлетіли би ся дрантиві хатки тутешних мешканців Бедуїнів, від яких у нас хліви лучше виглядають.

Треба горячо перечекати. Обід. Тут побачено, що 26 селян не заплатило а приїхало, а один з них ще домагав ся чорної кави по обіді, що викликало сердечний сміх.

В огороді готелю Йордан ставляє італійський будівничий поверховий дім не з каменя, але з цегол, зроблених з землі, змішаної з половою, не випалених, а лиш висушених на сонці. Щоби то виглядало мов з каменя, то на долині обкладає по верха тонкою стінкою з каменя.

В бесідці сидять Араби з заложеними ногами, та лежать довкола якоїсь перекуски. Зкликаю ся. Просять мене до товариства. Не умію сідати по турецьки, то клякаю на одно коліно. Двох зриває ся і сей час клякає так само. Говоримо по російськи. Просять їсти. Келишок горівки іде кругом, та я відкакую ся яко абстинент. Признаю ся, що Араби в сій хвилі заховали ся культурнійше, чим багато з наших земляків, які в таким случаю дуже дивують ся «як то можна зарікати ся» або і кепкують собі з «водопоя» та насилу хотять чоловіка примусити до того келишка гидкої дурійки. Араб без зачудованя відставив горівку, як річ виймокову і не для кожного пригожу, та підсунув мені тарілки з перекусками. Беру оливки, приладжені на квасно, а хоч радо викинув би з губи, кажу, що «таїб». Тіпуть сятим і хочуть, щобим їв еще більше. Був білий хліб, видко купний. Дякую їм за честь, що мене прийняли до товариства, а они підносять ся і стискають мені руку по черзі. При працаню дали мені якийсь кусник гейби разового хліба, а з форми і смаку, подібний до люкреції, тільки що дуже напаякований.

По полудні о 1/2 4 вибираємо ся з поворотом до Єрусалима.

Покидаємо долину Йордану (El-Ghor) широкую на 7—16 км. і еще раз з гори оглядаємо цілу околицю. Дорога веде тепер стало під гору. Коло «Доброго Самаританина» зайшло нам сонце. Хвилю спочиваємо. Араби попасають і на підвечерок їдять сирі помідори з цеглястою солюю з Мертвого моря, тай квашені огірки. З караваною їхало для безпеченства двох кінних жандармів-Бедуїнів. Придивляю ся одному з них, а той сей час офірує на продаж свій кинджал за 4 К, дальше пістолети, скидає криву шаблюку і завішує вже на мене, хоче продати, навіть сафянові низькі чоботи з зубчастими підковами і був би може всьо продав з себе, разом з конем, якби тільки був найшов аматора...

(Дальше буде).

3 комісії виборчої реформи.

В суботу в комісії для виборчої реформи, вела ся дискусія над внесенем пос. Стажинського. По промові пп. Грубого і Бобжинського забрав голос міністер внутрішних справ Бінерт. Він покликуює ся на поперед висказані погляди президента міністрів. З практичних зглядів пожадані є для правительства деякі поясненя що до приміненя дотичних постанов закона, або і управильненя сих постанов. Президент міністрів вказав на

свої власні досвіді. Дійсно показало ся, що що до квестії, чи деякі справи мають бути полагоджувані державним законодавством, чи в цілости або в части краєвим законодавством, є ріжниця гадок, що в деяких справах доводить до застою. О скілько пропозиції пос. Стажинського стремлять до виясненя сумнівів, правительство радо їх витає. Бесідник відмічує, що супротив загальної стилізації сих внесень є можливість, що деякі роди кар, котрих нема по мисли державного законодавства, були би заведені дорогою краєвого законодавства. Виравді правительство могло би се скорегувати, однак конечність таких поправок не є пожадана якраз з огляду на ціль внесеня посла Стажинського, іменно, щоби квестію ясно поставити. Внесеню, дотикаючим організації краєвих державних властей, видить правительство єдино сю ціль, щоби усталити, щоби в разі закондатної акції в справі організації державних адміністративних властей покликуювано до співучасті краєве законодавство, коли з тою акцією получена є зміна організації сих властей, о скілько підпадають під компетенцію краєвого законодавства. Вкінці заявляє міністер, що, о скілько у внесенях п. Стажинського є тенденція вияснити і відмежити компетенцію і запобігти непорозумінням, правительство відносить ся до них симпатично. В дискусії, яка відтак розвинула ся, забрав слово також п. Василько, який заявив, що Русини є противниками автономії в нинішній її формі, натомість є прихильниками національної автономії. Русини мусять відкинути автономічне внесенє з огляду на свою програму, на свої історичні права в Галичині і недовіре до тих, від котрих се внесенє походить. По репліці пос. Гломбінського перервано засіданє до понеділка.

Вчера рано пос. Грабмаєр своєю промовою за внесенем Старжинського перехилив побіду на єго сторону. В поіменнім голосованю прийнято внесенє Стажинського 22 голосами против 16. Відтак по короткій дискусії, в якій п. Василько, полемізуючи з Грабмаєром заявив, що Русини є тому противниками розширеня автономії, бо стоять за автономією народів — прийнято автономістичні резолюції пп. Толлінгера і Старжинського. Також прийнято параграфи про розділ мандатів на поодинокі краї, при чім пос. Гломбінський застеріг іменем польского кола жаданє польского мандату для Буковини, а пос. Стажинський заповів внесенє о підвижку мандатів з Галичини на 114.

Відтак пос. Пергелт підпірав своє внесенє о забезпеченє німецких мандатів до делегації з Чехів, а по полудневій перерві, провідник комісії пос. Пльой заявив, що внесенє Пергелта не стоїть в жадній звязи з предметом нарад, тому не може єго піддати під голосованє. Всенімці Хіарі, Кайзер, Героль протестували против сего, президент міністрів бар. Бек заявив ся за становиском провідника комісії. Остаточо по довшій дискусії візав провідник внескодавця, щоби предложив своє внесенє на письмі, а тимчасом вибрано референтом до палати пос. Лекера 26 голосами на 34 голосуючих. Відтак приступлено до дискусії над пе-

тиціями і ухвалено загально, щоби референти предкладали справозданє з коротким означенєм змісту петиції і поданєм, як полагаджено петицію.

Аж тепер приступлено до подрібної дискусії над внесенєм Пергелта і представники ріжних народів жадали, на випадок ухваленя внесеня, відповідного забезпеченя для представительства своєї національности в делегаціях. Зробив се і пос. Василько задля Русинів, однак опісля всі ті застереженя показали ся безпредметовими, бо внесенє Пергелта в Голосованю відкинено 29 голосами против 13. На сїм замкнено засіданє до середи рано о 10. год.; на дневний порядок прийде закон про охорону виборчої свободи.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат. Луки еванг.; римо-кат. Вольфганга. — В четвер: руско-кат. Йоїла; римо-кат. *Всїх Святих*.

— Канцелярії товариства взаїмних обезпечень і взаїмного кредиту «Двістер» перенесені зістали з днем 1. падолиста с. р. з дому «Просвїти» до власного будинку при ул. Рускій ч. 20 (напротив церкви Успенія Пресв. Богородиці) і займають три поверхи. Пригадуєсь сторонам і членам, що «Двістер» урядує що дня, крім неділь і свят, від г. 8 рано до год. 3 по полудни. По год. 3-ій канцелярії товариства замкнені. Каса для сторін отворена тільки до год. 2 в полудне. — *Дирекція.*

— З львівської «Основи». Загальні збори товариства слухачів політехніки «Основа» у Львові відбудуть ся в четвер дня 8. падолиста (в день св. Дмитрія) в салі V на техніці о 3. год. по пол. Порядок дневний: 1) Відчитанє протоколу з попередних заг. зборів. 2) Звіт уступаючого виділу. 3) Звіт комісії контрольної. 4) Зміна статута. 5) Вибір виділу. 6) Внесеня та інтерпеляції. — За Виділ: *Бронислав Бурбела*, містоголово. *Вінцентий Дудар*, секретар.

— Посвяченє прапора якого небудь товариства буває одною з найвзнесліїших і пам'ятних хвиль для членів того товариства. Се величаве свята обходив останної неділі пожежарний «Сокол» в Жорнишках коло Городка, а з ним опроведя святочно сей день всі селяни з Жорнишк і приналежні до тої самої парохії: Домажир, Зелів і Козичі, де є також пожежарні «Соколи». Посвяченє прапора, на якого одній стороні пишає ся образ Покрови Пр. Богородиці, на другій герб Руско-України: лев, а на верху сокол в леті, відбуло ся по соборній службі Божій, відправленій о. Олексе. Базюком з Ясник і о. Григ. Рибчаком місцевим парохом. Хрестними родичами були крім місцевої інтелігенції визначні селяни і два відпоручники львівського «Сокола» дд. Іван і Евстах Ігнати. Посвячений прапор винесено на церковний двинтар, де відбуло ся торжественне вбиванє цвяхів духовенством, кумами і делегатами запрошеня товариства, а опісля сокольське приреченє хорунжого і цілого стягу. Перед присягою виголосив голова «Сокола» о. Рибчак довшу промову про значіне прапора, про заслугу тих селян, що причинили ся до єго справленя та подав головнійші свїтлі хвилі з минувшини нашого народа. Ся патріотична промова глибоко тронула селян, яких було при тім святі поверх тисячки. Трогаючим моментом промови було відзначенє великих заслуг господаря жорниского «Сокола» друга Венед. Смокоровского, селянина глибоких літ з сивою головою, але молодого і сильного духом і визначного ділами. Др. Смо-

коровский відступив свою хату на льокаль для «Сокола» і Читальні «Просвїти» а своїм поважним словом і приміром причинив ся до красної організації своїх співсельчан. Подяка за єго народну щирю працю, висказана устами о. пароха Рибчака, прослезила старенького піонера просвїти, а слези з єго очей викликали глибоке враженє на присутних селянах. По промові о. Рибчак проводив приреченю хорунжого, а потім цілого стягу на прапор. Рота приреченя звучала: «Присягаємо всі разом і кождий з окрема, що знамени нашого, отсего сокольського прапора будемо боронити скільки наших сил і в кождій потребі станемо під ним добрі духом, кріпкі тілом і свільні вірою в святість нашої сокольської ідеї, а послухні нашої старшині будемо совісно сповняти всі наші обовязки на гаразд і славу нашого Сокольства та на добро і велич нашої дорогої вітчизни, Руси-України. Присягаємо на всьо нам найдорожше, що додержимо сих наших слів, повні надії на лїпшу будучину, в чім нам Господи Боже допоможи». По приреченю хор і всі присутні відспівали поклик «Соколи, ставаймо в ряди», а потім відбула ся при звуках сурми дефілірка сокольського стягу з прапором на чолі перед старшиною і гостями. Свята покінчило ся в сокольні угощенєм кумів і делегатів при дружній гутірці переплітаній промовами і співами. На сусідні сокольські товариства буде мати виступ жорниского «Сокола» немалий вплив, бо спонукає їх подбати о власні прапори. Головна заслуга гарного розвитку чотирох «Соколів», чотирох Читальнь «Просвїти» і двох крамниць в Жорнишках, Домажирі, Зелеві і Козичах належить ся патріотичній родині о. Рибчака, пароха тих сіл, єму і єго двом донечкам п-нам Ірині і Стефанії. Честь, кому честь!

— «Сільський Господар». Загальні збори олескої філії товариства господарского «Сільський Господар» відбудуть ся в Олеску дня 6. падолиста (ві второк) с. р. о год. 1. зполудня в канцелярії Уряду громадского (в ринку) з отсим порядком: Отворенє зборів, звіт з діяльности товариства, касовий звіт, виклад про штучні навози, про молочарство, вільні внесеня, принятє нових членів і розданє щеп поміж членів. — Заразом тоєж товариство оголошує, що має на продаж щепи: тільки яблунки і груші, більші по 60 с., а менші по 40 с. З замовленнями належить чимскорше зголосувати ся на руки Впр. о. Ал. Левицкого, пароха в Олеску.

— Практичний курс для управителів і касиєрів Спілок ощадности і позичок урядить Бюро Патронату при виділі краєвім в часі від 3. до 15. грудня 1906. На сей курс, котрий відбуде ся у Львові, можуть бути прийняті кандидати, представлені зарядами Спілок вступючих і зголошених до Бюра Патронату. Завначує ся притім, що число учеників на курсі є обмежене до 35. До кождого прошеня о принятє на курс треба долучити: 1) Метрику хрещеня або звичайний метрикальний вятг кандидата. 2) Пробу звичайного письма кандидата разом з єго заявою, що, наколи буде прийнятий, зобовязує ся прибути на науку і придержувати ся до обовязуючої в часі науки інструкції. Незасібні кандидати можуть узискати запомогу від виділу краєвого по 50 К., о що треба в поданю о принятє просити. Неостемильовані поданя о принятє на курс належить вносити до «Бюра Патронату для Спілок ощадности і позичок при виділі краєвім у Львові» найдалше до 15. падолиста с. року.

— Зі Стрия пишуть нам з тамошнього «Сокола»: День 4. падолиста с. р. буде знова нашим святком сокольським, мірилом нашої негломовної праці над розбудженєм нашого товариского дружного житя. Лучимо все приятне з пожиточним, так і ту даємо концерт і вечерок на дохід обох інституцій народних, «Народного Дому» і «Сокола». «Народний Дім» потрібує піддержки грошевої; з причини конкуренції з польским *Sokolom* саля «Нар. Дому» стоїть пустою. Самі своїми силами мусимо наші інституції підпомагати. Друга ін-

ституція се «Сокол»; задача єго звісна. Тепер цілюю нашою є будова власної сокольної, бо в своїй хаті своя правда, а до сего треба фондів. Заходом «Сокола» відбуде ся в неділю дня 4. падолиста в великій салі «Народного Дому»: в Стрию концерт при співучасті «Стрийского Бояна» з отсею програмою: 1. Хор мішаний «Бояна». 2. Гра цитристів. 3. Хор мішаний «Бояна». 4. Гра на фортеп'яні. 5. Два цитристів. По концерті вечерок з танцями. Початок концерту о год. 8. вечер точно. Вступ на концерт і вечерок тільки за оказанєм запрошеня, або грамоти сокольської. Вступ на салю від особи з К. Галерія і К. Стрий сокольський, візитовий або народний.

— Вісти з півн. Америки. Деякі наші емігранти в поході за щастєм зайшли до Тексас в полудневій стороні Спол. Держав. Доля тих емігрантів незавидна, бо горяче підсовє не дає їм робити. Один з тамошних зайдів пише до свого приятеля в Канаді: «Подаю Тобі відомість, що я вже не в Манітобі, але в Тексас у місті Galveston над морем. Але тут, брате Василю, житє наше дуже сумне, тут так горячо, що наш чоловік не годен робити на сонци, а як поробить на сонци, то го обвиле болячками і буде слабій. Я роблю на шифі в холоді але лиш 3 дни на тиждень то заледви зароблю на їду. Мені тут дуже сумно жити, нима з ким айти ся і дещо пожиточного прочитати. Тож прошу Вас, Василю, відишїть мені, як там у Брітїш Колумбії, може би я там де помістив ся коло Вас». З причини того листу пише инший «Тексас для нашого чоловіка се пекло на сїм свїті. В Тексасі треба ся родити, щоби може в нїм жити. Я зіхав північну Каліфорнію, хоть Каліфорнія досить перехвалений край, а однак мені ся не сподобала з причини — що в літі дощу нема. На горах всьо висхне а долинами, де добрі землі, там коштує аker від 300 до 500 долярів, і по більшій часті ті добрі землі належать до мільонерів! Жию в Брітїш Колумбії два роки, тож можу дещо написати о ній. Не тому, щоби я когось заохочував до Брітїш Колумбії лише тому, щоби знати. Бо землі, яку ми лишали в Галичині, не найдем нігде в Америці».

— Українська преса в Росії. Д. Борис Грінченко подає в київській «Раді» під заголовком «Тяжким шляхом», перегляд розвитку української преси в Росії по звільненю оков, які давили від 1876 р. українське слово. «Починала ся справа досить широко — пише п. Гр. Звідусіль надходили звістки про заміри видавати українські газети, і здавало ся — кожен скільки небудь помітний український центр хотів мати свій український орган. Не скрізь сї заміри перейшли в діло, та всеж дещо справдило ся. В Одесі почали видавати ся «Народня Справа», а потім «Вісти», в Катеринославі «Запоріжжє», а тоді «Добра Порада», в Могилеві «Свїтова Зірниця», в Харкові «Слобожанщина», тоді «Порада», в Київі «Воробя», «Шершень» та «Українське Бжільництво», в Хотині «Хата», в Москві «Зоря», де не могли завести своєї української газети, як напр. у Гадячі, Умані та в Катеринодарі, — там заводили українські відділи в московських газетах; раз-у-раз приходили звістки, що лаштують ся ще нові видання: в Катеринодарі, в Лубнах, у Полтаві (дитяча), в Київі (теж), в Звенигородці, у Петербурзі (робітницка і гумористична), в Харкові, в Москві. В Петербурзі засновуєть ся з значними науковими й публіцистичними силами «українська трібуна» для всієї Росії — «Український Вїстник». Здавало ся, розцвіт буде нищий. Але се тільки здавало ся — тоді, коли не придивляти ся пильнійше до того, як з якими силами і при яких обставинах усе те робило ся. Проминуло трохи часу і виявило ся, що в тому розцвіті було багато пустоцвітю: частина єго завяла сама з себе, а инше — обвив непряхильний холодний вітер. І в той час, як ми се пишємо, маємо на Україні російській тільки чотири органи, що правильно виходять: щоденну «Раду» і місячник «Нова Громада» в Київі, тижне-

вики «Рідний Край» у Полтаві та «Світлоу Зірницю» в Могилеві подільському; опріче сего коли-не-коли визирають: у Москві ілюстрована «Зоря», а в Хотині — «Хата». Дальше автор доказує, що причиною упадку деяких газет не була виключно сама російська пензура, але і нефаховість видавців в редагованю газети.

З днем 1. падолиста почне виходити в Харкові новий укр. тижневник п. з. «Народня Газета» присвячена обороні прав робучого люду. Видавати її буде: Видавничий комітет общества грамотности (ул. Ветеринарна 26).

— **Звільнене від науки.** Кореспонденційне бюро дізнає ся, що міністер просвіти зарядив, аби дня 3. падолиста с. р. не було науки у всіх середних школах, учительських семінариях, висших державних школах промислових і споріднених заведенях та в держ. академіях торговельних. Краєвим властям полишено до рішеня звільнене від науки учеників в народних школах. Таким чином шкільна молодіж не мала би науки від 1. до 4. падолиста включно.

— **Дрібні вісти.** Вчера обняв заряд парохії при львівській гр.-правосл. церкві новий парох Іван Дігон. При переданю був консисторський радник з Черновець о. Артимон Манастирський. — Reichpost доносить, що віденський бурмістр др. Люеґер тяжко занедужав. — До львівської в'язниці привезено вчера Кароля Віндіша, 43-літнього мужчину, який сидів в в'язниці в Вильні. Віндіш признав ся був на сповіді до вимордованя перед 25 літами родини Коркесів у Львові і до підпаленя стирти сїна коло Львова, в котрій згоріло кільканайцять бездомних жebraків, що спали в сїні. За намовою сповідника Віндіш, що був смертельно хорий, визнав то само перед зарядом в'язниці в Вильні. Тепер він виздоровів і буде відповідати перед львівським судом присяжних за злочини, доконані в 17-м році свого житя.

— **Репертуар міського театру у Львові.**

Ві второк: «Евген Онеґін», опера в 3 діях (7 відел) на основі повісти Пушкіна, музика Петра Чайковського.

В середу: «Дяди» А. Мицкевича.

Други Соколи і Сокилки! Памятайте, що львівський «Сокол» збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповістки.

— **О. Богдан Пюрко,** крилошанин львівської митрополичої капітули, радник і референт митроп. консисторії, почетний крилошанин станиславівської еписк. консисторії, председатель тов-а св. Ап. Петра, член товариства «Просвіта», тов-а ім. Шевченка і ин., упокоїв ся дня 28. с. м. в 59. році житя, а в 34. році священства. Покійник покінчив гімназию в Бережанах, де належав до тодішньої української «громади». Богословіє студіював на віденському університеті а притім учав на філософичні виклади і зложив під проф. Микльосічем іспит в руского і старословенського язика. По укінченю університету був короткий час учителем в рускій гімназії у Львові, потім духовником у віденській дух семінарії а по єї розвязаню покликано єго до львівської капітули.

У Львові попри праці в богословській літературі брав живу участь в товариствах, як в Тов-і св. Петра, в «комітеті паравським», о скілько заводові занятя і упадаюче здоровле на се позваляли. Від довшого часу покійник терпів на желудкову недугу, яка минулої весні розвинула ся в рака. Смерть наступила на львівській клініці перед операцією. — Покійник стояв з цілою рішучістю на національним становищі і попірав всіма силами народний напрям.

Похорони покійного відбули ся инні величаво. З церкви св. Юра на лячаківський цвинтар провадили похоронний похід оо. митрати Білецький і Туркевич при участі около

50 руских священників і 8-ох латинських. Співав хор питомців дух. семінарії, а за домовиною поступало кілька тисяч народа. Вічна память Покійникові і земля єму пером!

Телеграми

з дня 30. жовтня 1906.

Відень. На вивішнім засіданю палати послів вніс пос. В. Яворський інтерпеляцію в справі переслідуваня руских учителів і школішньої господарки з причини польонізаційної системи в бобрєцкім повіті.

Відень. Slav. Kong. доносить, що з огляду на конференцію руских послів з президентом міністрів бар. Беком, рускі послы в Галичині і Буковині порішили на разі не робити трудноствй другому читавю виборчої реформи в повній палаті, але занятя ввиждаюче становище.

Відень. Шефом генерального штабу на місце уступившого гр. Бека, став іменований комендат інебруцкоґо корпуса Гецендорф.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і наварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 29. жовтня: о. Павло Козюк з Виспи, о. Михайло Дзерович з Топорова, Броніслав Опольський з Черновець, Юрій Савицький і Зенон Хорошо з Росії, Ришард Кнаве з Бялої, Миколай Полубіньський з Вильна, Іван Дзьомба з Літятина, Іван Качмарський з Передільниці, Григорій Семенюк з Волоського села і о. крил. Стрийський з Перемішля.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 31. жовтня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Твори Л. Лопатинського:

- До Бразилії! др. 4 д. (вичерпане).
- Свєкруха ком. 3 д. (вичерпане).
- Беата і Гальшка др. 5 д. 1 К.
- Конкурс на мужа ком. 5 д. 90 с.
- Четверта заповідь др. 5 д. 1 К.
- Параця ком. 3 д. 2 К.
- Яблочника ком. 1 д. 40 с.
- Соль-терно оповіданє 30 сот.

Переклади:
Урись Аюста Гуцкова траг. 5 д. 2 К.
Laboremus Бернсона др. 3 д. 1 К.

Дістати можна у Львові, в книгарні Тов-а ім. Шевченка (ул. Театральна 1.) і в Ставропільській (ул. Руска 3.).

„Торбан“

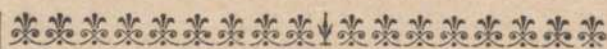
музична бібліотєка видає

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Каталог даром і оплатно.

Видає і відіовідає за редакцію: **Леа Лопатинський.**

Всіх лікарських наук

Др. Кость Танячкєвич

б. секундар шпиталя Вільгельміни у Відні по відбутю трилітньої практики у віденських шпиталях та клініках

осїв в Золочеві.

(Ординує в домі інспекторату податків).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходяня папери вартисні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши заряджени. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовим.

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

платить 4% від вкладає, приймає і виплачує вклади кожного дня, крім неділі і свят; Уділяє позички на 6% на гіпотєку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сїлату гіпотєчних позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах піврічних вносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.

На покритвє дахів бляхою або черепом уділяє „Джістер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члєни; яко члєн може приступити тільки члєн Товариства „обезпечєнь“ „Джістер“

Дивідєнда від уділів члєнських вносивля все 6%.

Вклады можуть вкладати такжє не члєни.
Вклады вносять 1912 1905: 2,072,928 К.
Позички уділені 2,041,615 К.
Уділи члєнів 162,127 К.
Фонд резервовий 30,288 К.
Цінні папери і зьобакції 257,963 К.

З чистих зисків уділів „Джістер“ на церкві, бурси і инші середній ціли вже над 40,000 корон.

Щадіть і купуйте землю!

Смайдіть свої ошадності в руских товариствах!

Позір Соколи і Сокилки! Завєдєвє фотографичне „Кордїя“ при ул. Академічній 14 жертвує на будову дому „Сокола“ у Львові 10 процент від кожної знимки. Протє звертаємо ся до Ви. Другів і Другиць як також до рускої суспільности, щоби фотографуючи в повисше згаданім заведеню жадали марки і передавали нашому Товариству. Гаразд! — **Комітет будови дому „Сокола“ у Львові.**

З друкарні В. А. Шийковського.